

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research τμήσηη
dialog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

TARİH EĞİTİMİ REFORMU ÜZERİNE ÖNERİLER

Aşağıda anlatılan fikirler, geçmişini nasıl öğretmeli ve tarihsel düşünme aracılığıyla öğrencilerin dünya anlayışlarını değiştirme isteği uyandıran bir tarih eğitiminde reform için vizyonumuzu oluşturur. Geçmişini anlamak öğrencilere dünyanın nasıl çalıştığı hakkında bilinç kazandırırken, şimdiki zamanlara da anlam katar ve geleceğe bakmalarını sağlar ancak bu geleceğe bakma geleceğe yönelik tahminde bulunmak değil onu kötüye kullanmak yerine önlemek amaçlıdır. (Lee, 1992). Bu anlamda tarih Oakeshott'un (1983) adlandırdığı gibi 'pratik geçmiş'i çağdaş, sosyal ve siyasi amaçlar için öğretmez. Çağdaş fikirleri ve değerleri yücelten bu çeşit bir geçmiş, çok çabuk bir şekilde yararsız olur. Zaman geçtikçe, bu pratik geçmişini öğrenen öğrenciler çözmek zorunda oldukları yeni durumlar karşısında çaresiz kalırlar. Bu noktada Kıbrıs iyi bir örnektir. Her iki bölümde de resmi görüşlerle kendilerinin haklı ve 'diğerleri' nin de problemlerinin sebebi olduğu öğretilen Kıbrıslılar bugün iletişim ve 'diğerlerini' keşfetmekte rahatsızlık yaşamaktadırlar ve yeniden uzlaşma ve ve işbirliği fikirlerini kabul etmekte güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Tarihsel Dialog ve Araştırma Derneği'nin bakış açısına göre, tarih eğitimi, öğrencilere yetişkinler olarak yaşayacakları çağdaş, geleceğin dünyasını anlamaları için kendilerine gerekli olan bilgi ve mantık yollarını geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

Bizim anlayışımıza göre, tarih eğitiminde siyasi ve ideolojik gündemler tarih eğitiminin akışını bozmamalı ve tarih bölünmeyi kalıcılaştırmamalıdır. Tarihsel düşünce sadece geçmişteki uzak insanları anlamamıza yaramakla kalmayıp aynı zamanda yanımızda veya bizden uzakta yaşayan insanları da anlamamıza yardımcı olmalıdır. Bir başka deyişle, tarihsel düşünmeyi öğrenmekle, birbirimizi anlamayı, kabul etmeyi ve işbirliği yapmayı öğreniriz. Her halükarda tarih eğitimi bir siyasi gündemi (ulusal gururun yüceltilmesi ve kör milliyetçilik) gibi yeni bir gündemin (yeniden birleşme) lehine çevrilmesine aracılık etmemelidir. Tarih bir gruba prestij, ortak amaç veya orijinal ve devamlılık gibi olağanüstü efsaneleri aktarma değildir. Tam da bunun tersine, tarih ilgisiz ve evrenseldir ve kanıtlara dayanır ve tartışmaya açıktır zamanla ve arka planda oluşun fikirlerle değişir. (Makriyanni & Psaltis, 2007). Tarih aynı zamanda değişik versiyonlarıyla dünyanın çalışmasını bütünlüklü olarak algılamak için geçmişini anlamaktır.

Öğrencilerimizin çoğu okulu bitirecek ve hala gerçek bilgilerden yoksun olacaklardır. Sonuçta uzman tarihçiler bile geçmişte olan herşeye ait bilgilere sahip değildirler. Aynı zamanda, şimdinin olayları meydana gelirken, sahip oldukları bilgiyi şimdiki olaylarla anlamlı bir şekilde ilişkilendireceklerinin de garantisi yoktur. Ancak eğer tarihsel sorgulama hakkında bir şey öğrendilerse hikayeleri karşılaştırmada çaresiz kalmayacaklarından ve yeni sorunlara yanıt ararken tarihin onlara sunduğu enstrümanlardan yararlanabileceklerinden emin olabiliriz.

Aşağıdaki paragraflarda hareket planımızın dört bölümüne yönelik tekliflerimizi sunuyoruz.

- (1) Araştırma
- (2) Tarih programı
- (3) Ders kitapları
- (4) Başlangıç ve hizmetçi eğitim ve destek

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research τμήσηη
διαλογ και έρευνα δημηγι

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

(1) Araştırma

Şimdiki durum

Son yıllarda Kıbrıs'ta tarih eğitimi konusunda çok sınırlı sayıda araştırma vardır ve bunların çoğu da kimlik oluşumu ve ulusal temsiliyetle ilgili sosyo politik konulardadır. Ayrıca ders kitaplarıyla ilgili çalışmalar da vardır ancak bunlar kitaplarda kullanılan yöntemlere değil sadece kitapların içeriğine odaklıdır. Kavram geliştirme ve öğretme pratiği gibi konularda tamamen bir araştırma eksikliği vardır. Bunun da ötesinde eğitim sistemi tarih eğitimi üzerinde uluslararası araştırmalar hakkında yeterince bilgi sahibi değildir.

Bizim teklifimiz

Eğitim araştırması eğitim sistemlerini bilgilendiren değerli bir araçtır ve onların gelişimine ışık tutar. Özellikle Kıbrıs'ta az araştırılan bir konu olan tarih eğitiminde, yenilikçi çalışmalar gereklidir. Bu yönde aşağıdaki önlemlerin alınmasını öneriyoruz.

- Uluslararası araştırmalardan yararlanarak Kıbrıs'ta tarih eğitiminde reform yapılması.
- Kıbrıs'ta tarih eğitimi alanında, özellikle yönetsel konularda araştırma inisiyatiflerinin yüceltilmesi ve teşvik edilmesi.
- Öğretmen ve öğrencilerin tarihi konular hakkında ne düşündükleri; hangi konuların müdahaleye dirençli veya açık olduğu, seminerler düzenlerken veya materyal üretilirken hangi konuların en önemli olarak düşünüldüğü üzerinde Kıbrıslı öğretmen ve öğrencilerin katılımıyla araştırma yaparak bir temel (nitel ve nicel) veri tabanı oluşturmak.
- Kıbrıs'ta tarihi anlayışı yüceltmenin yollarını aramak için kurum, kuruluş ve üniversiteler tarafından yürütülecek projeler ortaya koymak.

(2) Tarih Müfredatı

Bugün ilköğretim ve ortaöğretimdeki tarih müfredatı ulusal kimlik ve gururu ve mirasımızın takdirini yüceltmek amaçlıdır. Bu amaçları yüceltme araçları ise resmi tek yanlı, oldukça didaktik ahlaki değerlerin (ve kahramanlık açısından genellikle askeri) 'bizim ulus'umuzun 'ahlaki olmayan diğerleri' ne üstünlüğüne odaklı bir anlatıdır.

Son yıllarda Kıbrıs'ta tarih eğitimi ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır ve bunların çoğu kimlik oluşumu ve ulusal temsiliyetlerle ilgili sosyo-politik konularla ilgilidir. Ayrıca ders kitaplarıyla ilgili çalışmalar da vardır ancak bunlar kitaplarda kullanılan yöntemlere değil sadece kitapların içeriğine odaklıdır. Kavram geliştirme ve öğretme pratiği gibi konularda tamamen bir araştırma eksikliği vardır. Bunun da ötesinde eğitim sistemi tarih eğitimi üzerinde uluslararası araştırmalar hakkında yeterince bilgi sahibi değildir.

1 Bkz. : Avrupa Konseyi Raporu, 2004, p.48.

2 Tarih ve geçmişin resmi versiyonları arasındaki (ki bunlar genelde taraflı ve subjektiftirler ve bu aynı zamanda Kıbrıs'taki tarih eğitimi için de geçerlidir), araştırmalar çoğu durumda eski bir resmi versiyonu kullanmak onun çağdaş milliyetçi amaçlarını yüceltmez (Wertsch ve Rozin, 1998) ve buna ek olarak tarihsel anlayışta ciddi problemler yaratabileceğini gösteriyor (Wertsch ve Penuel, 1998).

3 Araştırma bulguları öğrencilerin okul dışında (aile, medya, arkadaşlar, v.s) karşılaştıkları hikayelerin okul tarihini nasıl gördükleri ve anladıklarını önemli oranda etkilediğini vurguluyor (Wertsch ve Rozin, 1998, Wineburg, 2000; Levstik, 2000, 2001).

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research τμήσηση
dialog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

Bizim teklifimiz

Kıbrıs'taki tarih programında bir reform gereklidir ve amaçları üç ana başlıkta toplanmalıdır: (a) substantial bilgi (b) kavramlar ve (c) dispositions

(a) Bağımsız Bilgi

Gerçek bilginin edinilmesi tarih eğitiminde çok gereklidir; tarih aynı zamanda geçmişte ne olduğu hakkındadır. Şüphesiz geçmişe ait bilgiyi tanımlama yalnızca ne olduğunun bilgisi olarak algılanırsa bu olayı basite indirgeme olur ve problemlere yol açar. Olan herşey öğrenilmeyebilir ve ne olduğuyla ilgili bir uzlaşa da her zaman olmayabilir (Lee, 1991). O zaman nasıl bir bilgi öğretebiliriz? Sorunun yanıtı öğretilecek gerçekleri tanımlamak değil fakat öncelikli ve önemli olarak içeriği seçerken uygulanacak kriterlere karar verebilmektir. Bu kriterler seçilen gerçek bilgilerin öğrencilerin yerel, Kıbrıs, Avrupa ve uluslararası bakış açılarını anlamalarına yardımcı olacak ve öğrencilerin tarihsel düşünme becerilerini geliştirme derecelerini kapsamalıdır.

Öğrenciler aynı zamanda kendilerini zaman içinde ve gelecekte geçmiş bağlamında görmelidirler. Böyle bir durumda salt geçmişin öğrenilmesi yeterli değildir. Öğrencilerin kullanabilecekleri ve hatırlayabilecekleri bir geçmişe ihtiyaçları vardır (hatırlanmaya değer bir geçmiş). Araştırma bulgularına göre, öğrenciler şu anın ve geleceğe anlamlı bir şekilde bağlayabilecekleri bütünlüklü bir geçmiş bilgisine sahip değildirler (Lee, 2004; Shemilt, 2000). Öğrenciler yeni edindikleri bilgiyi sahip oldukları bilgiyle ilişkilendiremiyorlar. Bunun sonucu da genellikle yeni bilginin eski bilgiyle yer değiştirmesi oluyor. Zaman oryantasyonu sağlamak için öğrencilerin kullanılabilir tarihsel çerçeve olarak işlev gören geçmişin 'büyük' resimlerini çizmeleri gerekiyor. Başka bir deyişle, bilgi parçacıklarını daha büyük gruplarla ilişkilendirme yöntemlerini bulmaları ve insan gelişimini anlamaları ve uzun dönemler içinde değişiklik ve devamlılık öğelerini algılamaları gerekir. Bu tarihsel çerçeveler geçmişin sabit versiyonları olmayıp, değişikliğin ve esnek bilgi çerçevesinin gelişimsel anlatımlarıdır ve her zaman tartışmaya ve yeni kanıtlara açıktır.

Bu çizgide biz, aşağıdaki maddelerle tarih programı aracılığıyla sunulacak gerçek bilginin ne şekilde verileceğini maddeler halinde sıraladık.

- Kıbrıs, Avrupa ve evrensel tarihe eşit önem vermek.
- Şimdi olduğu gibi bilginin monolitik ve tekbakış açılı doğasını bırakıp, yerel, Kıbrıs ve evrensel bağlamda çoklu bakış açılarını dahil etmek. Böylece öğrencilerin tezat oluşturulan kaynakların ve anlatımların bilincinde olması ve değerlendirme yapması sağlanır.
- Tarihin kırsal ve kentsel bölgelerdeki yaşam ve iş durumlarını, bilim, eğitim, sosyal değerişiklik, teknolojik gelişme, azınlıklar, dini gruplar, göç, kadınlar ve çocuklar gibi konulara eşit ağırlık vererek, politik ve askeri konulardan uzaklaşmak.
- Öğrencilerin kişisel ve sözlü tarih işlerini dahil etmek
- Tarihsel dönemlerin (örneğin Kıbrıs'ta orta çağ özeti), uzun zaman dönemlerini kapsayan temalar, (örneğin eski zamanlardan bugüne Kıbrıs'ta tıp veya kuraklık) ve olayların derinlemesine irdelenmeleri ve kısa dönemli zamanlar (1963-1964 ve 1974 olayları, II. Dünya Savaşı'na Kıbrıslılar) gibi konuları birleştirerek, öğrencilerin bütünlüklü tarihsel çerçeve çizmelerine yardımcı olmak.

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research τμήμα
διαλογό και έρευνας

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

(b) Kavramlar

Bu kategorideki amaçlar tarihi çalışırken tarihçiler tarafından kullanılan disiplinsel ikincil sıradaki tarihsel kavramların¹ ve geçmişi anlatmak için kullanılan kavramları² anlatmak içindir. Öğrencilerin bu kavramlara geçmişi düşünebilmek için ihtiyaçları vardır. Tarihsel düşünce tarih disiplininin nasıl çalıştığı anlamak hakkındadır. (Geçmişi nasıl biliriz?). Öğrencilerin tarihsel bilginin mantıklı görülmesi ve öğrenilmeye ve hatırlanmaya değer görülmesi için tarih disiplini (bakış açısı, mantık ve yöntem) hakkında biraz bilgileri olması gereklidir. (Shemilt, 1980).

Kavramlar göz ardı edilemez çünkü 'öğrenciler sınıfa boş elleriyle gelmezler; kendileriyle beraber dünyanın nasıl çalıştığı ve insanların olası davranışları konusundaki deneyimlerine dayalı fikirlerini getirirler' (Lee, 2005:31). Öğrencilerin ön fikirlerini anlamakta göstereceğimiz başarısızlık sunduğumuz tarihsel bilginin doğasını, şeklini ve yapısını anlamamızda şiddetli zorluklara neden olabilir. Çocuklar dünyayı anlama becerilerini çok küçük yaşta geliştirmeye başlarlar. Bu ilk anlayışların yeni kavramlar ve anlayışların entegrasyonunda güçlü bir etkileri vardır (Bransford et al. 2000). Öğrencilerin 'fikirlere tarih öğretmenlerine yararlı olabilir ama aynı zamanda problem yaratabilir çünkü günlük yaşamda iyi çalışan fikirler tarihe her zaman uygulanmayabilir'³ (Lee, 2005: 31). Eğer öğrencilerin 'ilk anlayışları başarısızlığa uğrarsa, öğretilen yeni kavramları ve bilgileri anlamakta zorlanırlar veya bu bilgileri sınav amacıyla öğrenirler ve sınıf dışında oluşmuş önyargılarına geri dönebilirler' (Bransford et al. 2000:14-15). Aynı zamanda geçmişi nasıl öğreniriz hakkındaki fikrimiz bilişsel üstü becerilerimizin gelişmesiyle de yakından ilişkilidir.

Kavramları anlamak zor bir görevdir ve hiçbir durumda 'ya hepsi ya da hiç' durumu değildir. Bizim amacımız öğrencilerimize daha güçlü fikirler geliştirmelerine yardımcı olmaya devam etmektir. Bu amaçla yeni tarih programının aşağıdaki noktaları içermesi tavsiyesinde bulunuruz.

- Öğrencilerin bağımsız ve ikincil (tarihsel) kavramlar hakkındaki önbilgilerini programa dahil etmek;
- Geliştirilmesi gereken kavramlar ve bunlara dayalı becerileri (örneğin; kaynak kullanma, tarihsel metinleri değerlendirme) açıkça belirtmek;
- Öğrencilerin tarihsel kavramlar hakkındaki fikirlerini geliştirme konusundaki amaçları açık bir şekilde programa dahil etmek.

(c) Temayüller

Amaçların en son kategorisi tarih disiplinine esas teşkil eden temayüllerin geliştirilmesi hakkındadır. Geçmişi anlamak ve yorumlamak için kanıtlara saygılı olmalı ve tarafsız kayıtlar sağlamaya hazır olmalıyız (bu kanıtlar ve kayıtlar bilmek ve anlatmak istemediğimiz hikayeler öğretse bile). İyi yapılan yargılamaları takdir etmeli ve onları elde etmek için her çabayı göstermeliyiz. Geçmişe ve geçmişin insanlarına ve onların başarılarına saygı ve onlarla bizim aramızdaki uzaklığı anlamak tarih okumak için gereklidir.⁴ Bütün bu temayüller öğrencilerin fikirlerinde mevcut değildir ve geliştirilmesi gereklidir.

¹ Bu kavramlara tarihsel kayıtlar, kanıtlar ve yorumlar, değişiklik ve devamlılık, sebep sonuç, empati, zaman, vs. dahildir.

² Bunlar tarihçilerin siyasi, ekonomik ve kültürel fenomenleri (demokrasi, kral, kölelik, anayasa) anlatmak için kullandıkları kavramlardır. Bunlar sayısızdır ve bir çok insan aktivitesinden bahseder. Sınıfta hang, bağımsız kavramların geliştireceğinin seçilmesi öğretilecek gerçek bilgiyle olan ilgisine dayandırılmalıdır.

³ Örneğin, günlük hayatta kullandığımız eğer bir olaya tanık olursam ondan emin olabilirim görüşü tarih için söylenemez çünkü çoğu durumda olaylar herhangi bir insan doğmadan meydana gelmiştir. Eğer bu fikir kalıcı olursa tarih dersi öğrenciler için imkansız hale gelir.

⁴ 'Geçmiş kullanılabilir ve bizimle aracsız veya tercüman olmadan konuşabilen bir konu olarak görerek, onu hemen tüketilmesi gereken bir madde olarak görürüz' (Wineburg, 2001: 6).

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research τμήσηη
dialog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

Sonuç olarak her üç tane amaçtan biri, diğerinin etkili, anlamlı ve başarıyla uygulanması için gereklidir. Örneğin, kavramsal anlamanın eğer hakkında düşünülecek bilgi veya zamanla uyumu sağlayacak bütünlüklü bir tarihsel çerçeve yoksa bir anlamı olmayacaktır⁵. Tarihsel düşünme anlamsızdır. Tarihsel düşünme onları düzenleyen temayüller olmazsa anlamsızdır. Benzer olarak, gerekli kavramsal araç ve beceriler öğretilmeden, değişik bakış açılarının öğrencilere sunulması yararsız, akıl karıştırıcı ve hatta tehlikelidir.

(3) Ders kitapları

Şimdiki durum

Günümüzde bulunan tarih kitaplarının çoğu monolitik, tek bakış açılı ve etnik-merkezli resmi bir anlatım sunmaktadır. 'Ders kitapları, farklı bakış açılarını (kendi toplumumuz içinde) görmezden gelen bir süzgeç görevinde bulunan, güvenilir ve tartışmaya yer vermeyen açıklamalar verme eğilimi de göstermektedir... ve toplum üzerine kötü yansımaları olabilen görüş ve perspektifleri konu dışında tutmayı seçmektedir (Karayianni, 2005:73). Ders kitaplarında geniş ve baskın olarak yer tutan bu monolitik anlatıma ek olarak sağlanan kaynaklar sadece onu takviye eden materyaller (çoğu kez zayıf kalmış) olarak kullanılmaktadır. Bundan dolayı, okul ders kitapları, kavram geliştirme beceri ve eğilimlerinin kazanımını (bizim görkemli geçmiş ve kültürümüzü idrak etmenin ötesinde) kolaylaştıran herhangi bir yöntemsel araç içermemektedir. Ayrıca rahatsızlık veren de birçok durumda, ders kitaplarının öğrencilerin fikirlerini geliştirmeye katkıda bulunmak yerine yanlış kavramları pekiştiriyor olması ve önyargı ve basmakalıp örnekleri artırmasıdır.

Bizim teklifimiz

Tarih ders kitapları; müfredat amaçlarını gerçekleştirecek imkanlar içermektedir.

- çeşitli türlerde (yazılı, görsel, işitsel) birincil ve ikincil kaynaklar içererek,
- bakış açısı bakımından çeşitli kaynaklar katarak,
- özet çalışması, tematik ve derinlik içerikli çalışmalar için materyaller sağlayarak,
- gerçeğe (olaylara) dayanan bilgiyi, belli tarihi kavramları, becerileri ve amaca uygun eğilimleri geliştirmeyi amaçlayan dikkatli bir şekilde tasarlanmış ödevler ve etkinlikler sağlayarak⁶:

Buna ilaveten, üretim aşamasında ve özünde tarihi düşünce ve anlayışın ilerlemesine katkıda bulunan yüksek nitelikli tarih ders kitapları yaratmak için, biz tarih kitaplarının üretiminin

- sosyal gelişim psikologları ve müfredat tasarımcıları tarafından desteklenmesi ve tarih eğitiminde uzmanlaşmış eğitimci gruplara ve tarihçilere verilmesini,
- diğer eğitim sistemlerindeki ders kitapları oluşumu deneyimleri hakkında ve tarih eğitimi üzerine yapılan eğitim araştırmaları hakkında bilgilendirilmesini,
- Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği, EUROCLIA, Avrupa konseyi gibi deneyimli ve uzman kuruluşlar tarafından bilgilendirilmesini
- diğer kuruluşlar ve özel girişimcilerle karşılıklı diyalog halinde sürdürülmesini önermekteyiz.

⁵ Orientation in time and disciplinary knowledge are, according to Lee (2004), not sufficient by there own. Only when they are combined can lead to historical literacy. Similarly Shemilt (2000) claims that when students don't have a big picture of the past (a satisfactory historical framework), the benefits from the disciplinary approach of history education are not sufficient.

⁶The chance to produce textbooks and teaching material should be given to other organisations or private initiatives too (as long as these productions satisfy criteria of quality).

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας association
for historical dialogue
and research τμήσηση
dialog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

(4) Başlangıç ve hizmet-içi öğretmen eğitimi ve destek

şimdiki durum

Günümüzde tarih öğretmen nüfusunun önemli bir bölümü tarih eğitimi üzerine resmi olarak eğitim almamıştır. Tarih öğretim ve öğrenimiyle ilgili son derece sınırlı fırsatlar eğitim hakkında yetkili otoriteler tarafından sağlanmışır. Öncelikli olarak öğretmenin hizmet içi eğitim ve desteğindeki eksiklik, öğretmenleri eski yöntem ve değişmeyen epistemolojilere bırakmış; yeni yaklaşımları kullanmaya karşı isteksiz ve güvensiz hissettirmiş; kaynaklarla çalışamayacak ve çok yönlü bakış açılarıyla başa çıkamayacak duruma getirmiş ve tarih eğitimindeki değişikliklere direnç göstermelerine sebep olmuştur.

Son beş yıl boyunca, toplumlar arası bir kurum olan Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği, bu boşluğu doldurmak için, EUROCLIO gibi kuruluşlar ve Avrupa Konseyi ile dayanışmada bulunarak ve Öğretmen Sendikaları tarafından da desteklenerek, Tarih eğitimi üzerine eğitici kurslar konusunda çeşitli fırsatlar sağlamış ve birtakım yayın ve ek eğitici materyallerin hazırlanmasına önayak olmuştur. Elbette ki, çok daha fazlası gerçekleştirilebilir ve bu girişimler sistematik bir temele dayanarak desteklenebilir.

Bizim teklifimiz

Başarılı öğretmenlerin öğretimi, öğretmenlerin sınıflarını düzenleme ve öğrencilere belirgin hedefler aktarma becerileri, içerik ve tarih disiplini hakkındaki bilgileri ve tarih eğitimi için mevcut bulunan metodolojik araçlar tarafından etkilenmektedir. Verimli öğretim, ayrıca, önyargı ve basmakalıplık gibi düşünce şekillerini tanıyıp bunlardan sakınmanın yanı sıra bu gibi kavramların ve sosyal psikolojik teorilerin bilinmesiyle de şekil almaktadır. Tarihi bilginin yaradılışını yanlış anlayıp bu yüzden tarihsel anlayışa katkıda bulunmakta başarısız olan bir öğretmenin elindeki ideal ders kitabının bile faydalı olamayacağı ortadadır (Makriyianni and Psaltis, 2007). Öğretmenleri bu gibi araç ve bilgiyle donatabilmek için belli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bunlar:

- Tarih eğitimi dalında uzmanlaşmış eğitmenler tarafından yapılacak tarih dersi konulu öğretmen eğitim kursu düzenlemek,
- Dünya çapındaki tarih eğitimi üzerine yapılan en iyi uygulamaları, araştırma sonuçları ve içinde bulunulan gelişmeleri içeren, öğretmenlere yönelik, hizmet içi eğitim sunmak,
- Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği ve EUROCLIO, Avrupa Konseyi gibi diğer kuruluşlardan tecrübeli ve uzman kişiler görevlendirmek,
- Tarih eğitimi alanında üniversite yüksek lisans diploması sunmak,
- Tarih eğitimi veren öğretmenlere destek olmak (öğretmenlere kılavuzluk etmek için okulları ziyaret etmek, eğitim seminerleri düzenlemek, kaliteli ek materyaller üretmek, toplamak ve dağıtmak vb) için eğitmen otoriteler (diğer branşlar için bulunan gruplara benzer) nezaretinde tarih dalında uzman olan öğretmenlerden oluşan tarih danışma grupları kurmaktır.

Sonuç

Sonuç olarak, başarılı öğretmenlerin verdiği eğitim, öğretmenlerin sınıflarını düzenleme ve öğrencilere belirgin hedefler aktarma becerileri, içerik ve tarih disiplini hakkındaki bilgileri ve tarih eğitimi için mevcut bulunan metodolojik araçlar tarafından etkilenmektedir. Etkin öğretim, ayrıca, önyargı ve basmakalıplık gibi düşünce şekillerini tanıyıp bunlardan sakınmanın yanı sıra bu gibi kavramların ve sosyal psikolojik teorilerin bilinmesiyle de şekil almaktadır. Tarihi bilginin yaradılışını yanlış anlayıp bu yüzden tarihsel anlayışa katkıda bulunmakta başarısız olan bir öğretmenin elindeki ideal ders kitabının bile faydalı olamayacağı ortadadır (Makriyianni and Psaltis, 2007). Öğretmenleri bu gibi araç ve bilgiyle donatabilmek için belli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bunlar:

óμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας **association**
for historical dialogue
and research τμήσηη
διάλογος και έρευνα έμισηη

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

- f. Τάξη εγίτημύ δάλνδα ύμημηλάμημη εγίτημηνη τάρφνδάν ύπύλάκ ύρη δερύ κωνύ όγρητημη εγίτημύ κुरुύ δýνηλημη,
- g. Δýνηα ϕάπýνδακί τάρξη εγίτημύ úzerine ύπύλην εν ύý ύγγýλημηλάρύ, úρημημημη σονýλάρύ ve ίϕýνδε βύληνύλην γελύμημηρη ίϕýρην, όγρητημηνηλη ύýνηληκ, ηύμημη ίϕý εγίτημύ σýμημηκ,
- h. Τάξησηη Δύαλόγος ve Αρήμημημη Δερνεγύ ve EUROCLIO, Αύρημη Κονσηý γύβύ δýγερ κुरुλήμηλάρύν τεκρυβελύ ve ύμημη κύμημη γόrevληνδερμηκ,
- i. Τάξη εγίτημύ αληνύνδα úνηερσηη ύýμημη λύμημη δýλημημη σýμημηκ,
- j. Τάξη εγίτημύ veren όγρητημηνηλη δερσηκ óλημηκ (όγρητημηνηλη κίληνύληκ ετημηκ ίϕýν óκýλημη κύρημημη ηύρημημη, εγίτημύ σερμηνηληρη δýνηληλημηκ, κáλητηλη εκ μητηρηληλη úρημημηκ, τóπλημηκ ve δάγύτημηκ vb) ίϕýν εγίτημημη ότηρητηλη (δýγερ βρανμηληρη ίϕýν βύληνύλην γρυπύλημηκ βερημη) ηερμηρητηνδε τάρξη δάλνδα ύμημη óλην όγρητημηνηληρη όλημημη τάρξη δάνημημημη γρυπύλημηκ κुरुλημηκ.

ὁμιλος ιστορικοῦ διαλόγου
καὶ ἐρευνας **association**
for historical dialogue
and research tarihsel
diyalog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

BIBLIOGRAPHY

Barton, K. C. (1996) Narrative simplifications in elementary students' historical thinking, in J. Brophy (ed.), *Advances in research on teaching vol. 6: Teaching and learning history*, Greenwich: JAI Press.

Bransford J.D, Brown A. L., and Cocking R.R. (eds) (2000) *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School*, Washington DC: National Academy Press.

Council of Europe (ed.) (2004) *Reports of the activities of the Council of Europe in History Teaching in Cyprus 2004 DGIV/EDU/HIST, 2004, 02*. Strasbourg: Council of Europe.

Husbands et al. (2003) What do history teachers do in history classrooms? in: C. Husbands, A. Kitson, and A. Pendry (eds), *Understanding history teaching*, London: Open University Press.

Karayianni, E. (2005) "What, and how, national identity is promoted by Greek- Cypriot history textbooks? A case study of three history textbooks" Unpublished MA dissertation, Institute of Education, University of London.

Niyazi Kizilyurek (n.d.) *History Teaching and "History Wars" in Cyprus*. Retrieved 1 December 2008 from <http://www.hisdialresearch.org/articles.htm>

Lee, P. (1991) Historical knowledge and the national curriculum, in: R. Aldrich (ed.) *History in the national curriculum*, London: Kogan Page.

Lee, P.J. (1992) "History in schools: aims, purposes and approaches. A reply to John White." In P.J. Lee, J. Slater, P. Walsh and J. White, *The Aims of School History: The National Curriculum and Beyond*, London: Tufnell Press.

Lee, P. J. (2004) Historical literacy: theory and research, *International Journal of Historical Learning Teaching and Research*, 5(1).

Lee, P.J. (2005) Putting Principles into Practice: Understanding History, in M.S. Donovan and J.D. Bransford (eds), *How Students Learn: history, mathematics and science in the classroom*, Washington DC: National Academy Press.

Lee, P.J. and Ashby, R. (2001) Empathy, perspective taking, and rational understanding, in: O.L. Davis Jr., S. Foster and E. Yeager (eds), *Historical empathy and perspective taking in social studies*, Boulder: Rowman and Littlefield.

Levstik, L. (2000) Articulating the silences: teachers' and adolescents' conceptions of historical significance, in P. Seixas, P. Stearns and S. Wineburg (eds) *Knowing, teaching and learning history*, New York: New York University Press.

Levstik, L. (2001) Crossing the empty spaces, in O.L. Davis Jr., S. Foster and E. Yeager (eds), *Historical empathy and perspective taking in social studies*, Boulder: Rowman and Littlefield.

Makriyianni, C. and Psaltis, C. (2007) The teaching of history and reconciliation, *The Cyprus Review*, 19(1), pp. 43- 69.

Oakeshott, M. (1983) *On history and other essays*, Oxford: Basil Blackwell.

POST (2006). *Education for PEACE II: Textual And Visual Analyses Of The Lower Secondary School Turkish Cypriot History Textbooks*. Retrieved 28 November 2008 from <http://www.postr.org/efp2/index.htm>

όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας **association**
for historical dialogue
and research tarihsel
diyalog ve araştırma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

Oakeshott, M. (1983) *On history and other essays*, Oxford: Basil Blackwell.

Shelmit, D. (1980) *History 13- 16 evaluation study*, Edinburgh: Holmes McDougall.

Shemilt, D. (2000) The caliph's coin: the currency of narrative frameworks in history teaching, in: P. Seixas, P. Stearns and S. Wineburg (eds), *Knowing, teaching and learning history*, New York: New York University Press.

Werstsch, J. and Rozin, M. (1998) The Russian Revolution: official and unofficial accounts, in: J. Voss and M. Carretero (eds) *Learning and reasoning in history: international review of history education volume 2*, London: Woburn Press.

Werstsch, J.V. and Penuel, R.P. (1998) Historical representations as mediated action: official history as a tool, in J. Voss and M. Carretero (eds): *Learning and reasoning in history: international review of history education volume 2*, London: Woburn Press.

Wineburg, S. (2000) Making historical sense, in: P. Seixas, P. Stearns and S. Wineburg (eds) *Knowing, teaching and learning history*, New York: New York University Press.

Wineburg, S. (2001) *Historical thinking and other unnatural acts*, Philadelphia: Temple University Press.

Wineburg, S. and Wilson, S. (2001) Models of wisdom in the teaching of history, in: S. Wineburg (ed.), *Historical thinking and other unnatural acts: charting the future of teaching the past*, Philadelphia: Temple University Press

Όμιλος ιστορικού διαλόγου
και έρευνας **association**
for historical dialogue
and research tarihsel
diyalog ve arastirma derneği

Association for Historical Dialogue and Research

Office address: LEDRA PALAS Hotel, UN Buffer Zone, Cyprus

E-mail address: hisdialresearch@yahoo.com Web-site: <http://www.hisdialresearch.org>

APPENDIX 1

The Association for Historical Dialogue and Research

Values, mission and aims

The Association for Historical Dialogue and Research of Cyprus recognises the *values* of the Universal Declaration of Human Rights, the European Convention on Human Rights, the covenants of Human Rights issued by the United Nations, and the UNESCO recommendations relevant to history teaching. The Association's *mission* is to defend and promote productive dialogue and research in issues regarding history and history teaching to strengthen peace, stability, democracy and critical thinking.

Past, present and future

It was on April 21, 2003, that a number of educators and researchers, with an active interest in the teaching and learning of history, decided to establish in Cyprus a non-governmental, non-profitable, multi-communal organisation called The Association for Historical Dialogue and Research. The birth of the Association almost coincided with a historic change that took place on the island when on April 23, 2003 travel restrictions between the two sides of the Green Line in Cyprus were eased and several thousand Greek Cypriots and Turkish Cypriots had their first chance since 1974 to cross the divide. For an Association which recognises the values of the Universal Declaration of Human Rights, as well as the UNESCO recommendations relevant to history teaching, and which seeks to defend and promote productive dialogue and research on issues regarding history and history teaching, the time was right. It was evident that, more than ever before, the Association for Historical Dialogue and Research had to actively begin to realise its shared aims, and in doing so the AHDR established cooperation with Teacher Trade Unions across the divide and organisation at a local, European and international level.

In line with the UNESCO and the Council of Europe recommendations, the Association for Historical Dialogue and Research, since its foundation, has enlisted members from various ethnic, linguistic, and professional backgrounds working at various educational levels in Cyprus, making the first steps of a greater effort: an effort to maintain a continuous, productive dialogue about enhanced pedagogic practices that would encourage the values of the discipline of history. Its Board, comprising Turkish Cypriot and Greek Cypriot educators and historians, is a brilliant example of how productive collaboration; creative ideas and respect can blossom across the divide.

The Association has held a number of events, beginning with a two-day educational seminar in February 2004 entitled '*What does it mean to think historically? Approaches to teaching and learning history*'. The event received very positive written and oral feedback from the 250 academics, researchers and educators who came together from all over Cyprus, across disciplinary and linguistic boundaries to discuss ways in which historical thinking could be advanced. Many other educational events followed after this first opening to the public. The Association has set as one of its priorities the teacher training on the epistemology and methodology of history teaching and learning. Many inter-communal educational discussions, seminars, workshops and projects have been organised in collaboration with civil society and teacher trade unions across the divide in Cyprus and organisations abroad, such as EUROCLIO, CDRSEE, University of Oxford, Council of Europe. The greatest, current project-vision of the Association is the Home for Cooperation: the establishment of a **Research and Educational Centre** (Centre for young people and educators, multi-functional Conference room, Centre for Exhibitions and Archives, Library and work place for non-governmental organisations) in the UN Buffer Zone which will revitalise the 'dead zone' and create prospects for peace and stability in Cyprus.

For more information, please visit the Association's website at:

<http://www.hisdialresearch.org/activities.htm>